

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De Hildebrando laetrone impenitente, & poena eius post mortem, cap. 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

*Lapsi nõ
resurgentes.*

RECITAVIT mihi frater Bernardus monachus noster, de quodam homine diuitis cuiusdã villico, qui satis grauitè cecidit, & post lapsum surgere non voluit: & ideo fortè non voluit, quia non potuit; reuera non potuit, quia donum contritionis in corde non fuit. Nomen homini Hildebrandus, habitans in villa quadam dicecesis Traiectensis, quæ dicitur Holchoyn. Die quadam siluam cum alio quodam conciuue suo intrauit, quem, suadente diabolo, cum soli essent, occidit. Fuerant aliquando inter eos inimicitia, sed tunc temporis penitus erant sopita. Reuerso Hildebrando in villam, interrogabant eum amici occisi vbi esset, qui respondit, nescio: Expectantibus illis die illo & altero, cum non rediret, qui iam redire non potuit, suspectum habentes Hildebradum propter antiquas inimicitias, coram iudice in causam traxerunt, crimen homicidij imposuerunt: quo timide negante, cepit ipsa facies eum prodere, & cum instantibus illis iam negare non posset, confessus est quia hominem occidisset. Statim data super eum sententia, pœnæ rotali adiudicatus est. Cumque duceretur ad mortem, sacerdos eiusdem villæ, nomine Bertolphus cum alio sacerdote, qui vocabatur Ioannes, germano fratris supradicti Bernardi, & aduocato villæ, utpote virum honestum, traxerunt in partem, satis diligenter eum monentes de confessione atque contritione cordis. Et quia miser homo per se surgere non potuit, nec manum in se subleuantem sensit, miserabiliter respondit: Quid mihi possunt illa prodesse? homo enim damnatus sum. Reuera respondit sicut homo induratus & desperatus, similis illi qui dicebat: Maior est iniquitas mea, quam vt veniam merear. Et ait illi sacerdos: Adiuro te per Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, vt infra hos dies triginta mihi appareas, & sine omni periculo vitæ meæ de statu tuo me certifies. Respondit: Si mihi licuerit, libenter hoc faciam. Sicque rotali pœna plexus, de tormento corporis transiit ad tormentum æternæ damnationis. Nocte quadã infra statutum

Genes. 4.

statutum tempus, Bertolpho dormiente in statu suo, tantus esse cœpit circa domum fragor arborum, tam vehemens flatus ventorum, vt ipsa animalia stuperēt, & vix suis loris infra claustra stabuli retineri possent. Expergefactus Bertolphus, respexit ad ostium domus, & ecce ianua quasi vi ventorum impulsæ aperiebantur, viditque Hildebrandum in camino ardente residentem, sibi que celerius propinquantem. Territus autem supra modum, se signauit, & vt staret sub inuocatione diuini nominis præcepit; Ecce hîc sum, sicut promisi, inquit. Sciscitante illo de statu suo, respondit: Æternaliter damnatus sum, æternisque incendiis propter desperationem maximè deputatus: si secundum tuum consilium egissem pœnitentiam, per pœnam temporalem, euasissem æternam. Non enim punit Deus bis in idipsum: hoc autem scito, quia si non fuisset viuis à te adiuratus, ne tibi mortuus nocerē, malo tuo huc aduenissem; consulo tibi, vt vitam tuam emendes, ne post hanc vitam similem pœnam recipias: erat autem idem Bertolphus sacerdos nomine, sed non re: nam vsque ad illud tempus sine ordine presbyterii celebrauerat, quem cum adhuc miserum amplius interrogare vellet, respondit: Non licet mihi hîc diutius morari, quia multi dæmones foris ante ostium præstolantur reditum meum. Hoc dicto, statim impulsus & expulsus cum stridore & vlulatu maximo ab eo discessit, transiēsque circa stabulum, animalia, sicut prius, in stuporem & commotionem conuertit. Bertolphus verò timore tam horrendæ visionis seculum deseruit, & in domo quadam ordinis nostri, quæ vocatur Herfethusin, religionis habitum suscepit. Abbas loci illius, eo quòd intellexisset virum esse literatum & eloquentem, vt ei ad ordines liceret accedere, satis apud dominum Papam Innocentium laborauit, sed obtinere non potuit. Ante hoc biënium, sicut mihi retulit Prior de Campo, in manu, quam extenderat temere ad archam Dei, morbo, qui anthrax dicitur, punitus est: quæ cum ei, quasi pro remedio, eo quòd morbus serpens sit, abscinderetur, nihil illi profuit,

Nabû i.

fuit,

fuit, imò dolori dolor additus, mortē ei potius accēleravit. Voluit cum Dominus, vt spero, punire in præfenti, ne puniret in futuro. Ecce iste villicus cecidit, & non surrexit. Si non cecidisset, nequaquam damnatus fuisset. APOLLONIVS: Ex huius pœna perpendo, quàm periculosum fit in mortali manere peccato. CÆSARIVS: Scias non solum esse periculosum, sed & damnosum: periculosum est, quia sicut febris acuta se habet ad mortem, ita mortale peccatum ad gehennam: Damnosum autem, quia quicquid interim peccator boni facit, totum perdit; nihil inde æternæ mercedis consequitur. APOLLONIVS: Quæro etiam, vtrum casus sit ex culpa hominis peccantis, vel ex occasione gratiæ recedentis? CÆSARIVS: Nequaquam homini subtrahitur gratia, nisi prius præcedat culpa, alioquin meritò refunderetur peccatum in auctorem gratiæ Deum. APOLLONIVS: Placet quòd dicis. CÆSARIVS: Delecta te audire adhuc de alio quodam misero, qui propter suam culpam pœnam in gehenna sibi preparatam vidit, atque ab inferis rediens, pœnitere contempsit? APOLLONIVS: Etiam.

CAPVT VII.

CÆSARIVS.

EO tempore, quo magister Ioannes Xantensis Scholasticus, & magister Oliuerus Coloniensis Scholasticus, crucem contra Saracenos prædicarent in diœcesi Traiectensi, sicut retulit supradictus Bernardus, qui tunc temporis collega fuit eiusdem Oliueri, & cooperator in prædicatione: erat ibi quidam rusticus, si bene memini, nomine Godeslaeus, opere vsurarius. Iste cū cæteris, non ex deuotione, vt postea patuit, sed ex circumstantium importuna admonitione, crucē suscepit. Cū dispensatores, ex mādato Innocēti Pape, pecuniā redēptionis colligerent à senibus, pauperibus & infirmis; idem vsurarius se pauperem mentiens, cuidam dispensatori circa summā quinque talentorū dedit, taliq; dolo sacerdotem circumuenit. Testati sunt postea vicini eius, quòd dedisse potuisset quadraginta marcas, nec tamen exhæredasset liberos suos,